

■ CHASA EDITURA RUMANTSCHA

Andri Peer, Prosa 1945–1985

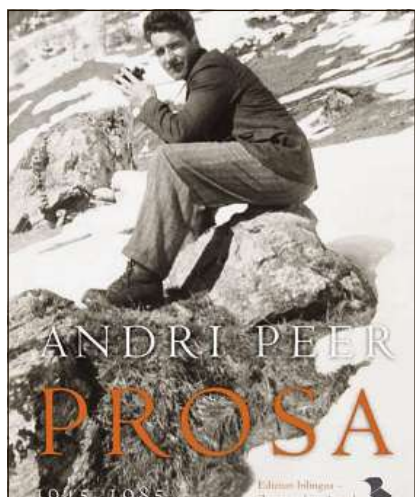
(cp) «Restan cudeschs? Be pacs – ün pèr chi'd han furtüna» (Andri Peer, 1968). Schebain ch'el sa chapiva sco autur rumantsch ha Peer era publicgà ina retscha da raquints per tudestg. Ils texts en prosa preschentads en questa nova ediziun bilingua èn cumparids tranter 1945 e 1985 en gasettas, revistas ed antologias ed en diversas collecziuns oz exaustas; intginas da questas paginas n'èn anc mai stadas publicgadas. La prosa vegn commentada dad Andri Peer sez, dad *Annetta Ganzoni*, *Clà Riatsch* e *Rico Valär*.

En ses raquints ed essays, en sias satiras, short stories e poems en prosa ha Andri Peer tematisà dumondas d'actualitad, la-vur d'uffants per exempel, la vita dals mastergnants, plazzals da fabrica sin ils pass e las novas funicularas. Ma el ha er interpretà vegls temas retics, scrit istorgias da chatscha e da fraudaders, dals scumbigls grischuns ed autras aventuras, ed adina puschè era da l'aventura dal scriver.

Cun quest tom vegn preschentà in cudesch da lectura practic. En la cumparsa è vegni resguardà l'ediziun da poesias dad Andri Peer (Clà Riatsch, 2003, Desertina) – uschia datti uss ina atractiva ediziun cumpletta da quest autur engiadinais.

La preschentaziun da questa nova ediziun dad Andri Peer ha lieu ils 15 da fanadur a las 20.30 en il Bistrot staziun a Lavin. Cun ina introducciun dad Annetta Ganzoni, musica da *Chasper-Curò Mani* e curtas prelecziuns da Rico Valär e *Bettina Vital*. Cun aperitiv. Entrada libra.

Il cudesch custa 42 francs, da retrair tar las librarias u tar www.chasaeditura.ch

Cuverta dal nov cudesch.

MAD

■ SVIZRA

L'eroport a Turitg – in ir e vegnir

(cp) Di e notg è la piazza aviatica a Turitg averta. I dat persunas che lavuran, persunas che viageschan, persunas che prendan cumià e persunas che sa vesan puschè.

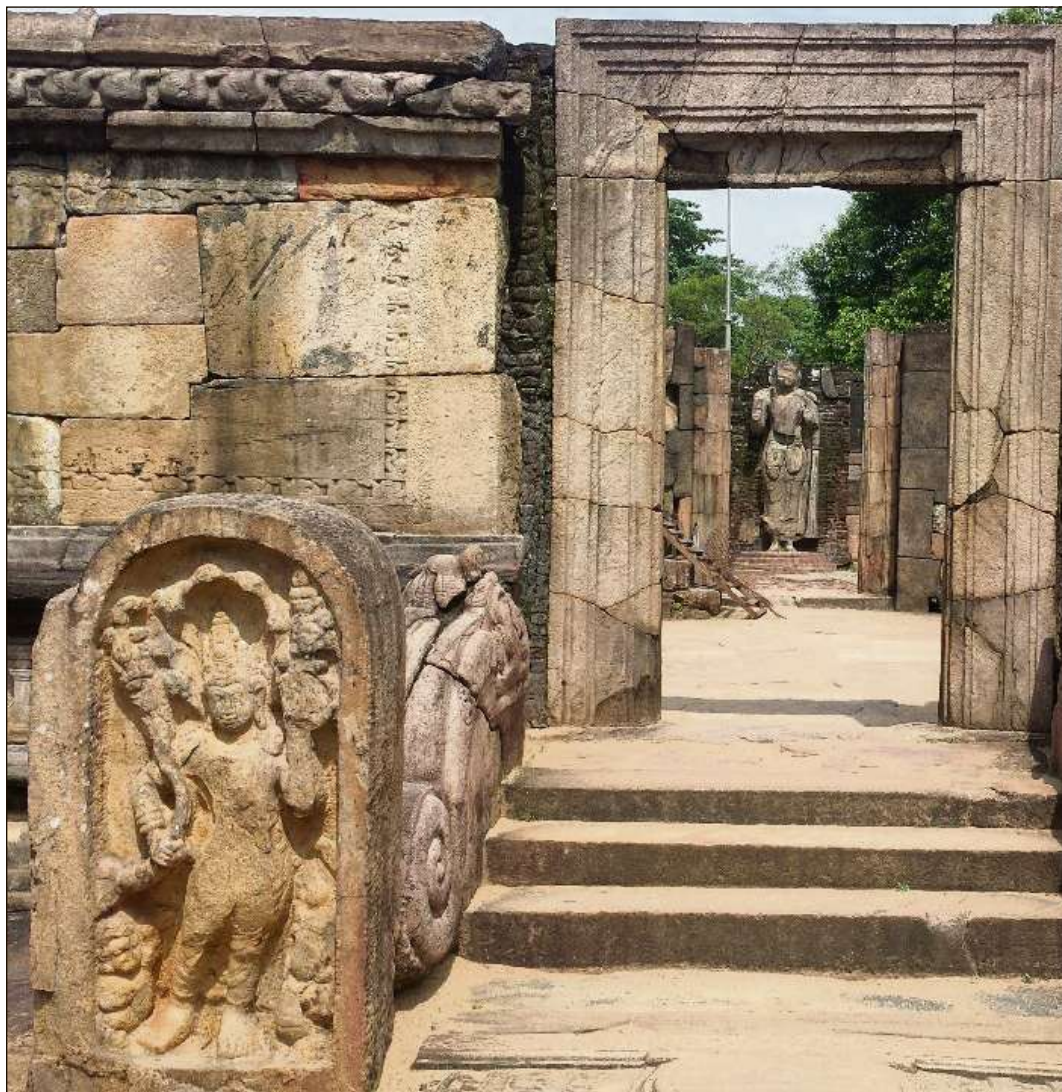
Igl e in travasch già a bun'ura baud a l'eroport da Turitg. Persunas da tut las vegliadetgnas e bieras famiglias èn sin viadi per far il check-in cun lur valischs e già prontos per las vacanzas cun chautschas curtas, rassas e flip-flops. En in di partan ed arrivaran en media 72'000 passagiers da Turitg. E sch'ins guarda sin las tavlas dals sgols ves'ins ch'i dat insatge per mintgin: Da Mumbai, New York enfin a London, Prag e Paris ed anc bler dapli. En tut sgo-lan e sa tschentan 726 eroplans al di.

La piazza aviatica a Turitg è la pli gronda piazza aviatica en Svizra. A l'eroport vala in scumond per sgols da notg. Aviuns sgolan tranter las 06.00 e las 23.30. En in onn ha la piazza aviatica a Turitg:

26'281'228 passagiers
265'095 sgols
411'780 tonnas chargia
24'000 lavurers al lieu
169 destinaziuns
880 hectaras
60 butias
40 restaurants

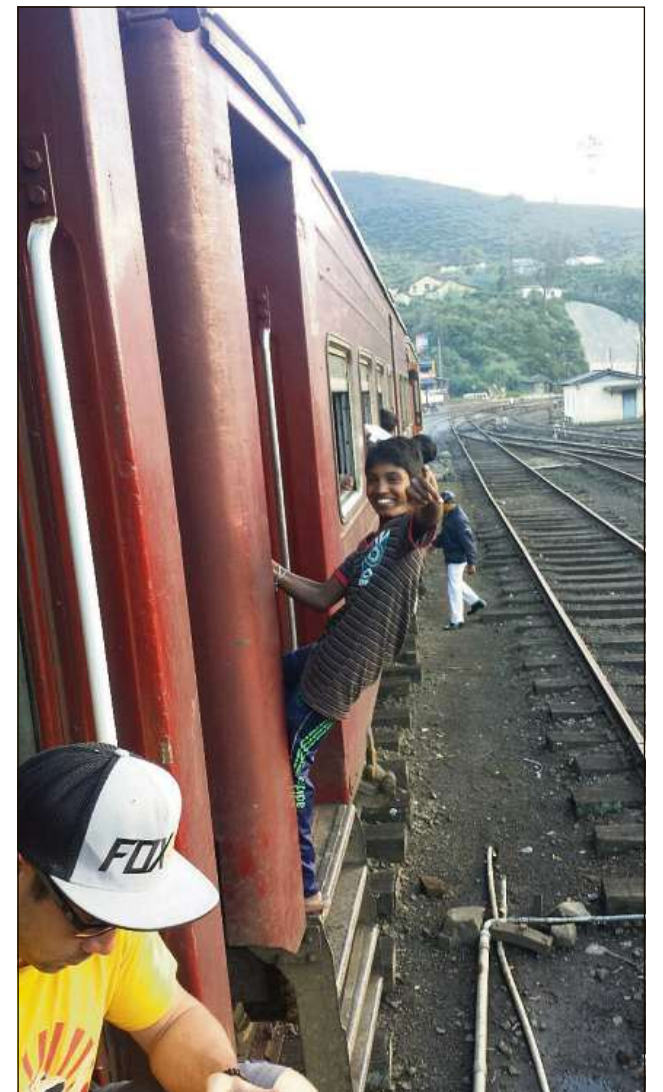
Cifras sa basan sin l'onn 2015

■ SIN VIADI A SRI LANKA (1)

Polonnaruwa, mussament d'ina gronda e veglia cultura.

FOTOS C. TOMASCHETT

Spass el tren.

Co prender d'enconuscher glied

DA CORINA TOMASCHETT, TRUN

Culs Brits eisi adina il medem: Ei emporta buc tgei tiara ch'els han colonialisau, els han adina purtau las medemas treis caussas ella tiara nova. Primo: uniformas da scola, secundo: trafic da via sin la vart seniastra. E terzo: in sistem da viafier. A Sri Lanka, ina insla pintga el sid dall'India, funcziuna il davos punct senza problems. Ils trens ein puntuals, schubers ed ell'emprema classa han ins in sez reservau, climatisaziun e schizun ina televisiun.

La secunda e tiara classa han denton nuot da quei. Igl ei savens fullanau, cauld ed ei fredda da suadetsch. Mo quei emporta nuot. Igl ei numnadamein in bien liug per prender d'enconuscher glied. Vendiders vendan ord gronds canasters bubrondas, nuschs e caussas frittadas. Dunnas en vestgius gagls cumpareglian lur bischutaria ed ils umens discuoran sur da dar crichet (ballapei interessescha negin cheu).

Empriu d'enconuscher quels trens hai jeu tras miu viadi cun sacados ch'jeu hai fatg enteifer in meins tras Sri Lanka il schaner 2016. Naturalmein vegn mintga viadi pli interessants sch'ins pren si contact culs indigens.

Igl'empremprovel jeu da prender si contact culs egl. Lu cun in surrir, per mirar sche tschella persuna ei insumma

interessada da paterlar. Il bia suonda ina grimassa per dar da capir ch'il tren seigi per exempel memia pleins, ch'ei seigi memia cauld ni che l'aura seigi biala. Suentervegn bufatg fatg il test con bein engles ch'il visavi sa. Quei sa variar naven dad in pèr plaids tochen in engles perfetg dalla Britannia.

Igl interess dils Singales vid persunas ord autras culturas e tiaras ei en general gronds. L'emprema damonda ei savens: «Where do you come from?», «Country?» ni semplemein «From?». La risposta «Switzerland» commentescha mintgin cun «Oh, good country!» La secunda damonda ei il bia sch'jeu seigi sin viadi persula. Quei quetan entgens lu curaschus, entgens curios ed ils biars deplorabel, per quei ch'jeu stuess, tenor els, haver amits ni famiglia che accumpognan mei. «Married?» ei la damonda numera treis. Ina damonda (per nus) privata ch'ei en lur cultura absolut acceptabla da dumandar enteifer las empremas tschun minutas, suenter ch'ins ha empriu d'enconuscher in l'auter. Miu negar far vegnir confus ils biars. Plein quitaus damondan els: «How old?» Jeu, cun mes da lez temps 25 onns, erel para aunc ella vegliadetgna «normala» da maridar, denton tuttina già periclitada d'entrar ella «zona da mattas veglias».

Suentervegn biars «OHs!» ed «AHs?» ed egliadas plein cumpassiu emprouvel

jeu da declarar che la cultura dil vest ei differenta. «Miu bab havess buca plasher sch'jeu maridass già cun 25 onns» (a miu bab emporti buca cu jeu maridel, denton a Sri Lanka vala in argument ch'entscheiva cun «miu bab...» pli bia ch'in argument ch'entscheiva cun «jeu vi buc»). Sin quei ei la glied tut perplexa e confusa. Entgens scrolan irritai il tgau sur da nossa cultura differenta.

Cun affons eisi denton pli simpel. Cun lez vegn fatg grimassas, baghegiu barcas da pupi, fatg «Gugus» ni magliu tschugalata svizra. Dil reminent ils affons che portan las uniformas dils Brits.

Sri Lanka: In pign guid

Transport: Ei dat trens, bus, autos e tuktuks. Il tren ei il favorit per quei che lez ei puntuals, schubers, indicai en engles e carreschan bellezia rutas tras la tiara. Jeu hai schizun entupau glied dil vest cun pops da nov meins el tren. Engles: Il nivel ei generalmein aults. Engles ei in rom obligatoric en scola. Ins ha negins problems d'anflar guids, restaurants ni spurtegl d'informaziun sin engles.

Segirtad: Schegie che la uiara civila ei pèr ida a fin igl onn 2009 ei la tiara ruasseivla e l'economia flurescha. Ei secapescha che dunnas van da notg buca persulas ni stuornas en rassas cuortas per las vias. Fagei nuot che vus fagess buc era

a casa mo per quei che vus essas en vacanzas.

Glied: La glied ei honzelia, interessada, cordiala e hospitala. Ei vegn schazegiau ferg sch'ins s'adattescha in tec a lur cultura cun buc ir en «hot pants» e «mini» en lur vitgs pigns. En loghens turisticas ni marcus ei quei negin problem.

Activitads/purschidas: Ei dat per mintgin entatgei. La mar ei adattada per far bogn, far il surfen e sfunsar. El sid dalla insla sesanflan gronds uauls selvadis e parcs nazionals per far safari cun elefants e leopards. Leutier vegnan aunc muntogna, ruinas dil 4. tschentaner e plantaschas da te el center dalla tiara.

Sri Lanka

Marcau principal: official Sri Jayawardenepura
Marcau pli grond/marcau cun piazza d'aviatica: Colombo
Grondezia: 65,610 km2 (in tec pli pign che l'Irlanda)
Diember d'habitonts: 22 milliuns
Lungatg: sinhala e tamil (tenor ils dus gronds pievels ils Singales 75% ed ils Tamils da Sri Lanka 11%)
Religiun: 70% budists, 13% hindus, 9% moslems, 7% cristians

Survesta encunter il sid sur la planira da Sri Lanka.

Horton Plains, parc nazional.